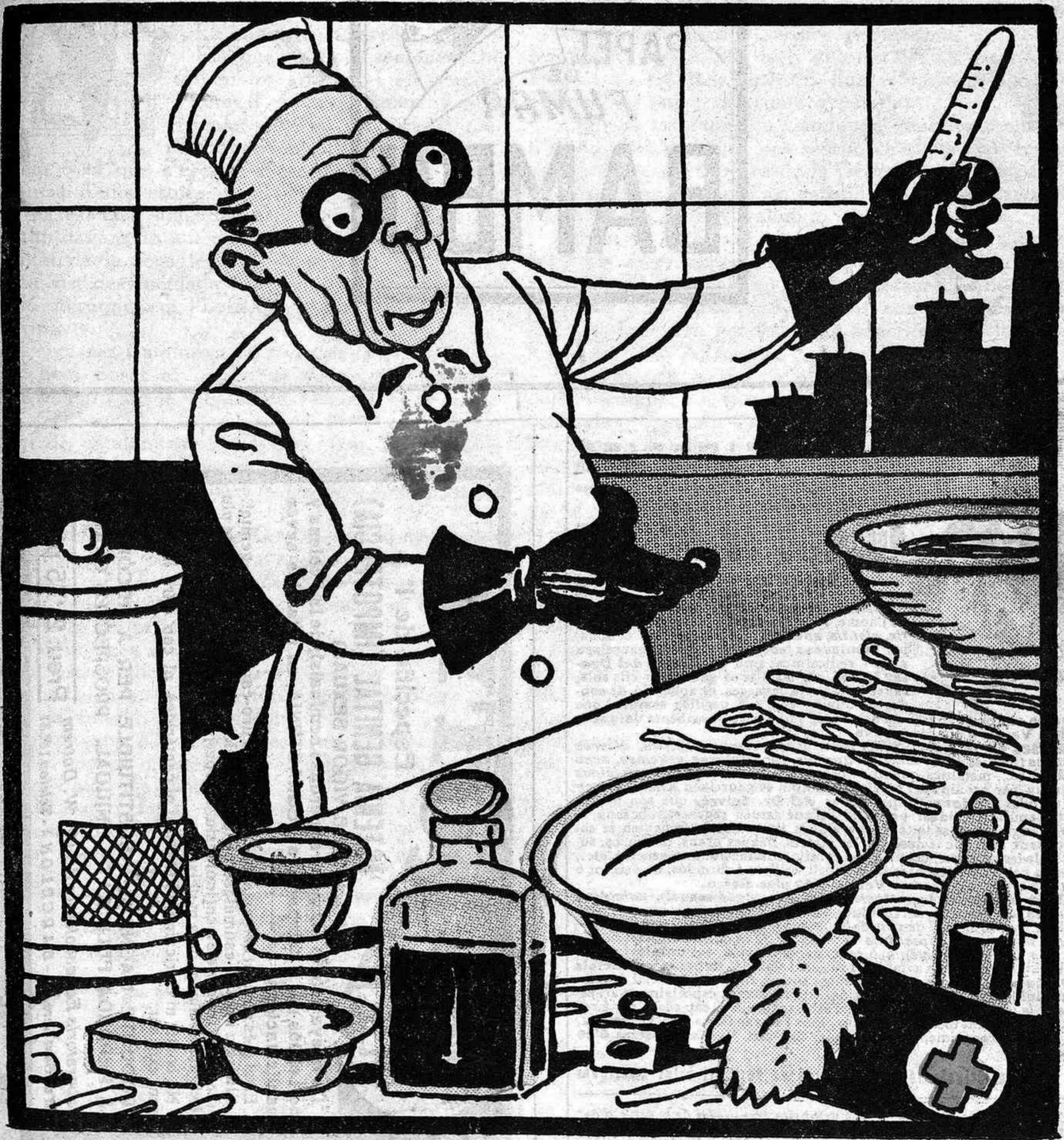

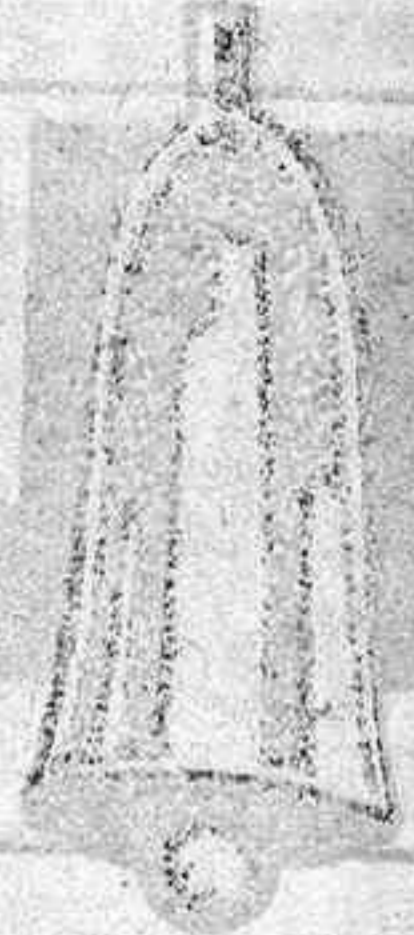
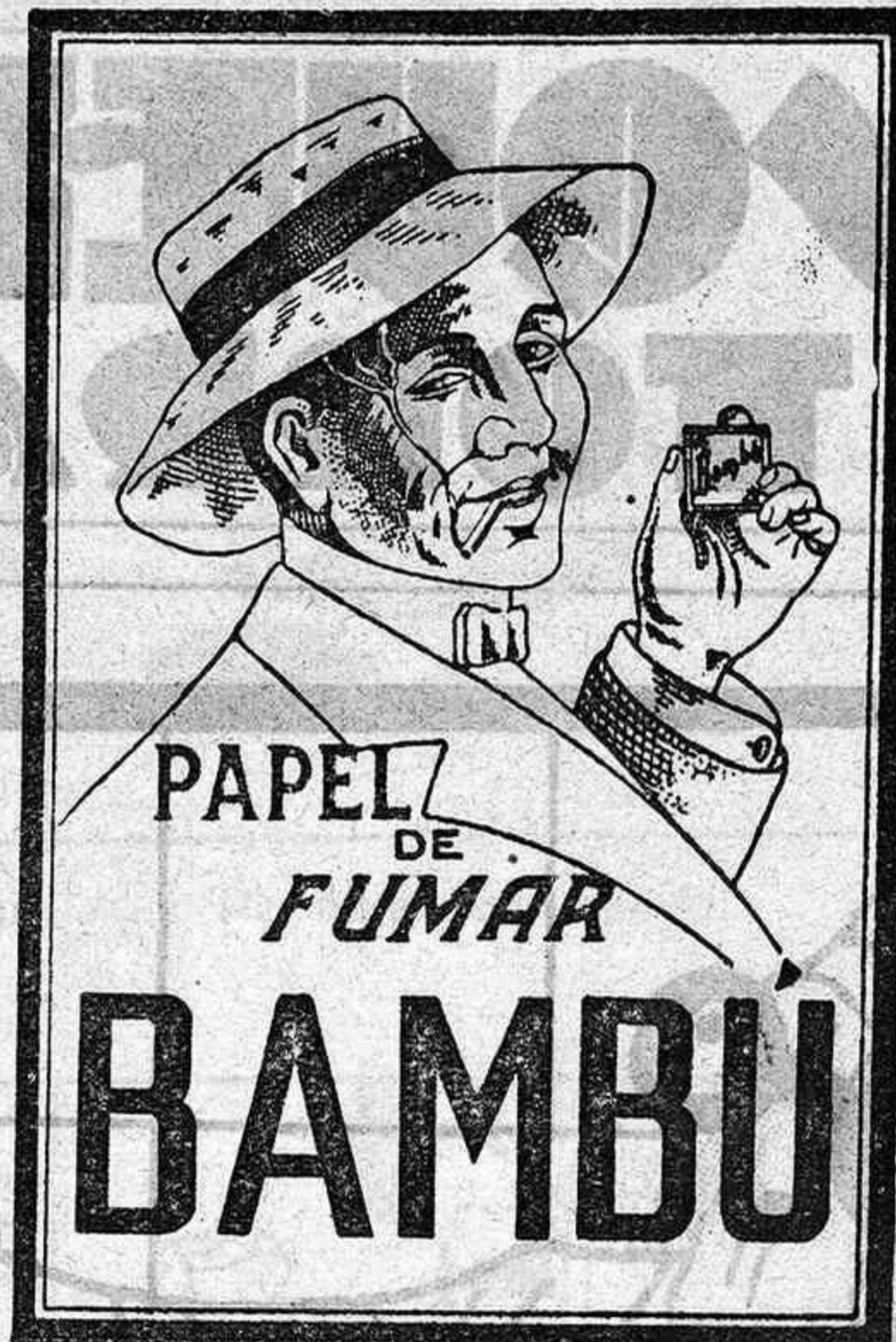
REQUVELLA
de la TORRATONA

Samper vol operar Catalunya

Aquest malalt tindré de deixar de operar-lo perquè no li baixa la febra.

VIES URINÀRIES
Impureses de la sang-Debilitat nerviosa

Prou sofrir inutilment de les dites malalties gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urinàries: *Blenoràgia* (Purgacions) amb totes les seves manifestacions, *uratrífts*, *prostatitis*, *orquitis*, *cistitis*, *gota*, *millitar*, etc. de l'home, *vulvitis*, *vaginitis*, *metritis*, *uretritis*, *cistitis*, *anexitis*, *tuixos*, etc.; de la dona, per cròniques i rebels que siguin es gaureixen aviat i radicalment amb els **Catxets del Doctor Solvré**, als malalts es gaureixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugies, etc., tan perillós sempre i que

necessiten sempre la presència del metge, i ningú no s'assabenta de la seva malaltia. Venda: 6'60 ptes. caixa.

Impureses de la sang: *Sífilis* (aariosis), *eczemes*, *herpes*, *úlceres varicosos* (llagues de les cames) *erupcions*, *escrofuloses*, *eritemes*, *acne urticària*, etc., malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin es gaureixen aviat i radicalment amb les **Pildores depuratives del Dr. Solvré**, que són la medicació depurativa ideal perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven augmentant-se totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent amb poc temps totes les úlceres, llagues grans, floronscos, supuració de les mucoses, calçada del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundant, no deixant o l'organisme rastre del passat. Venda: 6'60 ptes. flascó.

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *polucions nocturnes*, *espermatòrrica*, (pèrdues seminals), *cansament mental*, *pèrdua de la memòria*, *mal de cap*, *debilitat muscular*, *fatiga corporal*, *tremolors*, *palpitacions*, *trastorns nerviosos*, de la dona i totes les manifestacions de la *Neurastènia*, o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es gaureixen aviat i radicalment amb les **Gragees potencials del Dr. Solvré**. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medul·la i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la juvenesa, per tota mena d'excèssos (vells a cap edat), per a recórrer íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrem vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual de l'edat. Venda: pessetes 6'60 el flascó.

Venda en les principals farmàcies d'Espanya Portugal i les Amèriques

NOTA. — Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes. en segells per al franquex a **Oficines Laboratori Sòkaforg, carrer del Ter, 16, telèfon 80791 S. M. Barcelona**, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'orizan, desentrotllament, tractament i guariment de dites malalties.

FERROLYL
Específic de l'
ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)
(MANCA DE VIGOR SEXUAL)

De la ejaculació prematura (pèrdues seminals); de la feblesa y molt efecàs per a combatre la NEURASTENIA, en totes les seves manifestacions.

Es el més poixant estimulant de l'activitat neuro-espino-médulo-genital. Sinèrgic i homo-estimulasa de les glàndules intersicials. Producte púriglandular, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap orgue, ni el funcionament dels mateixos.

No conté, ni estricnina, ni fòsturs, ni cantàrides, ni cap altre medicament excitiu.

PRODUCTE MAGNE E INSUBSTITUIBLE PER A RECOPRAR LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS

Laboratoris Farmacològics del Dr. W. Dutrem
Alt de Sant Pere, 60 - B A R C E L O N A - Telèfon 18631

Preu: 21'75 ptes.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
Arrepentides, 8 - Telèf. 21361
BARCELONA

Fora de Barcelona:

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Espanya: trimestre 3 ptes. Extranger, 5

Calma aparent

ens alletarguem.
No deixem que la calor posi la seva feixuguesa damunt els nostres entusiasmes desvetllats.
La calma és aparent.
Els que ja es desentenent, ho troben tot arranjat i els sembla l'hora d'estrényer mans i proclamar que no ha passat res, descobren el polític de conveniència o el que s'escalfa i es refreda amb la inconsciència d'una estufa.

L'hora és, com mai, de perill.

Tenim davant un autèntic enemic i un enemic que, assabentat de la seva feblesa, servidor d'una reacció que s'ha vist desvinculada i impotent, cercarà fer una operació quirúrgica a l'hora que ens cregui aballits o desprevinguts.

Mai com ara Catalunya no té feina catalana!

Ens hem posat al cap d'un moviment hispànic. Som el baluard de la República i hem d'ésser Catalunya.

Hem de catalanitzar i presidir. Hem de portar la paraula dels altres i la nostra.

Feia temps que nosaltres avisàvem aquest doble treball de Catalunya.

El feixisme no vindrà de Catalunya. Aquests dies hem descobert un cop feixista a casa nostra. Un tal Bassa i Figa. Ja n'hi ha prou? Semblants cognoms són tot un símbol. Però Espanya pot llençar el feixisme damunt de la nostra terra.

Els Albinyanes i els Primos de Rivera són bolets de molsa monàrquica i Catalunya mai no ha estimat els reis madrilenys. El darrer féu tots els possibles per encarnar la xuleria, plaga hispànica.

No noteu que els Albinyanes i els Primos també són «xulos», gent d'autèntica tradició de barri baix i del passat Palau d'Orient?

Per aquesta xuleria, un autèntic «bandoler», com l'Albinyana, pot parlar dels «bandolers» de Catalunya, i un autèntic perdonavides de sàinet de l'Arni-

ches, com el noi Primo, pot desafiar a tots els parlamentaris i restar al seu seient quan li accepten el duel.

Catalunya ha d'oposar-se a l'ascensió d'aquests homes! Ja sabem què donen els pinxos estil Roehm o els folls estil Goering, que de tot hi ha en la fauna feixitzant hispànica.

I Catalunya ha de catalanitzar-se cada dia més. Sentimentalment el nostre poble dona un absolut rendiment català. Ho hem vist ara! S'ha tocat Catalunya i els catalans autèntics han vibrat a la una. Per aquests «el partit és primer que tot».

Cal que catalanitzem Catalunya conscientment. No n'hi ha prou amb que ens sentim catalans: cal fer-ne.

El to just del Govern de la Generalitat—Companys, Catalunya us segueix i no us oblidarà!—, ha posat de lleu l'ànima de Catalunya.

Ni fer-se enrera ni tantejar! Les dictadures donen facilitats sorprenents als homes de fortuna i d'aventura. Mussolini—pel seu prestigi personalíssim—fa de tapadora a la feixització d'Itàlia, ben italiana. Quan les dictadures són generalades donen els resultats que ha donat la d'Alemanya.

La passada dictadura hispànica fou una «generalada» benigna. La que es vol fer sorgir seria una «generalada» dement. Catalunya s'hi ha d'oposar amb totes les seves forces. No ha de patir del que no es cou ni es pot coure per ella. Germans de l'«A B C», mai! En aquest cas la germanor ens col·loca als llocs de la «Ventafocs». Hem de ventar el fogó on es cou el ranxo d'Espanya i àdhuc posar-hi la llenya!

Catalunya no vol que Espanya li porti la dictadura. Catalunya, republicana, veu mb fàstic el treball llotós que els polítics bords permeten que facin els monarquizants hispànics.

Catalunya vol ésser Catalunya autònoma en el concert dels pobles que integren la península. Germans, però germans amb casa pròpia i amb iguals deures i iguals drets.

Aquest és el problema que ventilem i que ens té en peu de guerra.

La calma és aparent! Alerta! No ens al·letarguem. No retrocedim! No rectifiquem!

Que la calor no posi la seva feixuguesa damunt els nostres entusiasmes desvetllats!

EL VINENT DIVENDRES, DIA 20

sortirà el número extraordinari de «L'ESQUELLA DE LA TORRATXA» dedicat a

La crema dels convents en 1835 i 1909

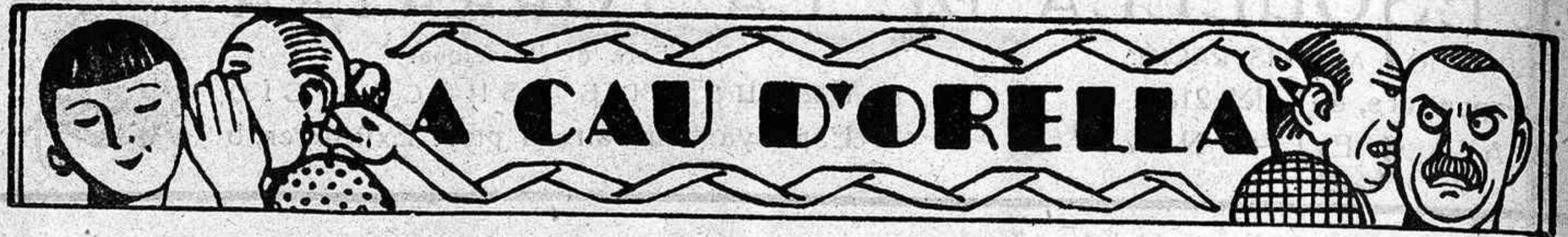
contenint el següent interessantíssim sumari:

PARAULES SERENES SOBRE LES CREMES DE CONVENTS. FRARES. MÓN, DIMONI I CARN - Anecdofari monacal. LA MUSA POPULAR I LES ORDRES RELIGIOSES. UN INTENT DE CREMA EN 14 DE JUNY DE 1806 - LA CREMA DEL 1835. - Combustibles. - Les primeres guspites. - L'abrandament - Fl caliu. - LA SETMANA DE JULIOL DE 1909. - Antecedents - Fets inicials. - La foguera. - Derivacions. - DES DE L'ALTRE MÓN. Lletra sentimental de la mòmia de les Jerònimes al carboneret afusellat. - CONVERSA AMB UN ACTOR DE LA «SETMANA TRÀGICA». - UN VALENT DESINFLAT. Don Emilia. Iglesias Ambrosio. - DE LES FLAMES A LES CENDRES. - Anècdots i comentaris. Reproduccions de gravats antics, fotografies i dibuixos d'Altmira, Masgomiery, Robert, Roqueta, etc.

Aquest número valdra 40 cèntims.

Compreu-lo desseguida abans no s'esgoti!

UN «HITLERIA» A LA BARBERIA

Molts dies trobavem a la barberia un parençós hitlerià que llua al trauc del gec una visible creu gamada. No sabem com es deia, però suposem que es deia Müller, un equivalent alemà del Gómez castellà.

Tampoc li sabem l'ofici, però tant podia ésser atacomador com espia. Els alemanys donen moltes sorpreses. Un dia en trobàrem un que llegia amb una abstrucció especial, quan li llucarem el llibre,—que creiem pel cap baix els «Prolegomens» de Kant, resultà que llegia una traducció Alemanya de «La Coquito».

Doncs bé, aquest «hitlerià» de la barberia, des de l'actuació política del gangsterisme alemany, s'ha tret la creu.

Es que ha rectificat les seves opinions? Semblant mentalitat no la tenen ni els Schmiths ni els Müllers. Res d'això! Es que deixa passar la ventada.

Quan la cosa es refredi, i no tingui por que algú li pessigui les seves hitlerianes parts carneses, la tornarà lluir.

EL NOM FA LA COSA

Diuen que el nom no fa la cosa. Creiem que pot ésser així en la majoria dels casos.

Però algunes vegades...

Coneixeu els cognoms del il·lustre cap del feixisme barceloní?

Bessa i Figa!

Tot un poema! ¿Qui no creurà que amb semblants cognoms no pesi damunt del individu que els porta una violenta predestinació a la porra i al feix?

Salut senyor Bassa i Figa, egregi cap dels futurs cascs de llauna barcelonins!

Els futurs bassetes i els futurs figuetes!

REBALLS

Quan llegim, prenem notes.

Repasant avui coses d'escriptors d'Alemanya trobem una observació feta pel dramaturg Pliver en la seva obra: «El remers del Kàiser». Fa referència als partidaris de Hitle i la frase del dramaturg troba en els esdeveniments alemanys, del dia absoluta confirmació:

—Els hitlerians,—per alguna cosa tenen més brutalitat que cor,—no porten la creu gamada damunt del cor; la porten lligada al braç.»

D'AQUELLS TEMPS

El dia que l'Alfons XIII prengué possessió del que fou palau reial de Pedralbes, hi hagué gran festa.

Entre els convidats hi havia el senyor Pic i Pon, gran amic aleshores dels Dictadors.

Entre copa de xampany i copa de xampany el gran republicà al moment va apropar-se al Borbó i va dir-li amb to de «marguerida».

—«Dios quiera que S. M. disfrute de ese palacio real por muchos siglos»—.

—«Gracias, Pic i Pon. Y que tú lo veas»—, diuen que va contestar l'ex-monarca amb un xic de bromeja, a les paraules sotmeses del aleshores republicà en baixa i monarquista esclatant, senyor Pic i Pon.

UNA FRASE D'EN FONTBERNAT

—«Com va això, Fontbernat? Què feu?»

—«De moment no faig altra cosa que anajar la «Sinfonia heroica»—digué Fontbernat, tustant l'espatlla del que el preguntava.

I va allunyar-se, sense dir cap més paraula.

LA GRACIA D'ALGUNS AUTORS D'OLLA

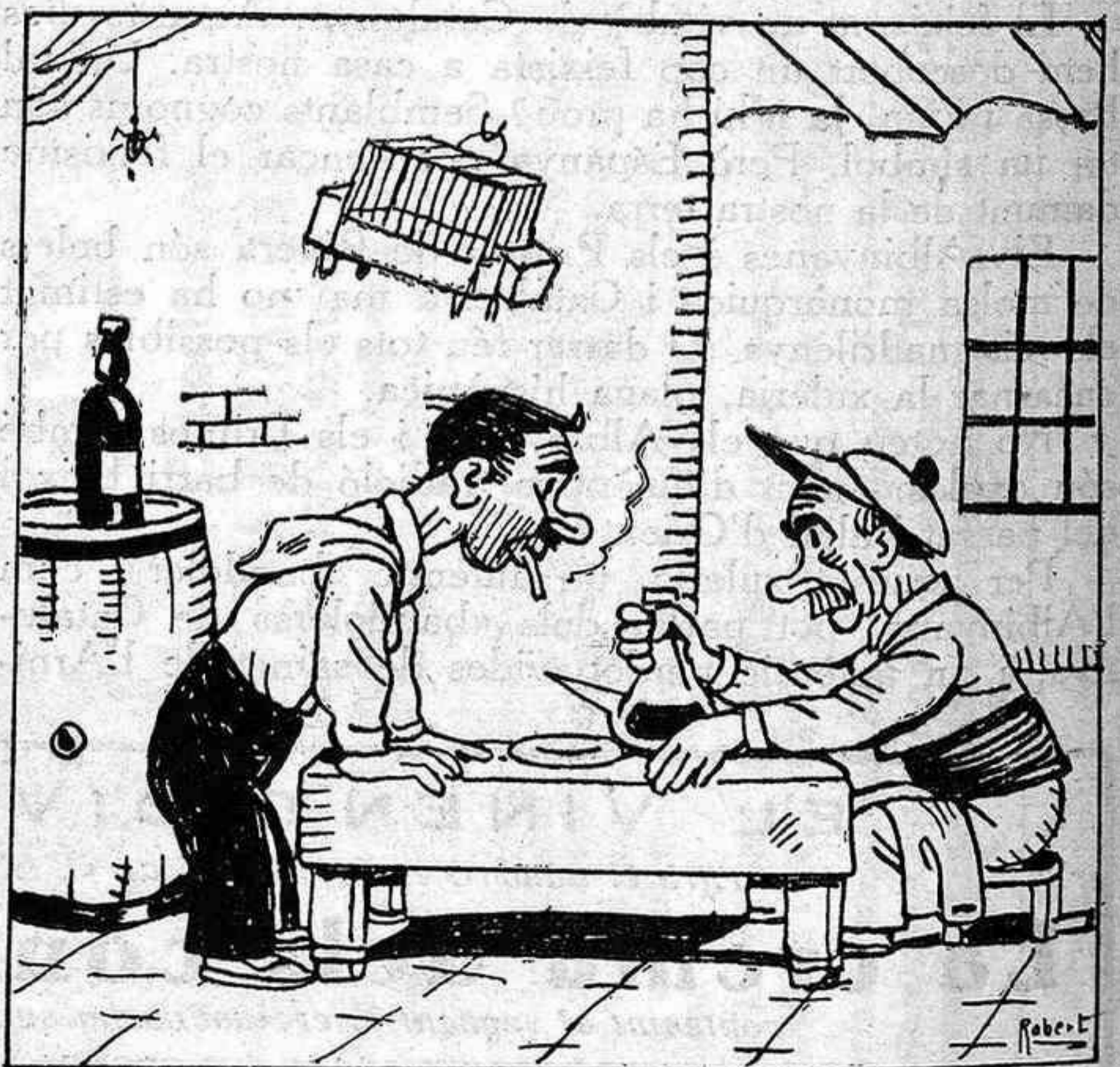
Aquests dies la companyia del Romea ha fet una gran propaganda de premsa d'una de les obres que presenta.

L'obra és de les dites «de riure a rebentar». I una de les mostres del molt que fa riure l'obra és aquest acudit, més vell que l'anar a peu i contat a centenars de vegades:

—«El metge m'ha receptat carabanya per netejar-me l'estómac.»

—«Doncs si t'arriba a voler netejar els peus hi hauria calgut receptar-te tota la botiga.»

Què els sembla? Com és natural, això dit amb ac-

Hora de sopar

—Vols més mongetes.

—No, que pagaria una multa. No veus que a la nit estan prohibits els sorolls.

cent andalús, hi és una de les mostres de l'enginy dels autors d'allà, que omplen els escenaris de Catalunya, a paciència i inconsciència nostra.

Quan serà que comencem a ésser catalans per a fugir de semblants «burrades» com hem sabut fugir de l'altra?

ANECDOTA DE L'ALBIÑANA

Un que conegué l'Albiñana a Mèxic i que estava assabentat dels seus afers va trobar-lo un dia davant la catedral de la capital mexicana.

—«Como te va, doctor?»—va preguntar-li.

—«Mira, preparándome para un gran viaje»—li contestà l'Albiñana.

Passaren un parell de dies i el doctor va tornar a trobar-se amb l'amic.

—«I allò del viatge, doctor?»—«Ja l'he fet!»—repliquà aquest. —«Ja l'ha fet i es tractava d'un viatge llarg?»—insistí l'amic.

La frase final la volem repetir en castellà, que és com ens la contaren.

—«Vaya, doctor: dígallo de una vez que lo soltaron. Entre paisanos se puede hablar con confianza.»

D'això se'n diu tenir la patent clara!

DICKENS I ZORA AGA

La mort del vell més vell dels vells que viuen ens ha recordat un fragment de les «Memòries» de Dickens.

Dickens cobrava un sou per fer de llegidor d'una vella lady cega.

Amb una gran flaire psicològica, Dickens feia que els herois de les novel·les que llegia fossin sempre vells. Ara era un home de 110 anys que s'enamorava com un nen. Ara era una dona de 120 que acomplia treballs de força extraordinaris. Ara era un home de 150 que empenia, com si res, un viatge al voltant del món. Tot eren Zora-Aga en les lectures de Dickens! Ell canviava l'edat dels personatges i la vella lady cega somniava amb els anys que encara viuria tenint en compte l'edat dels herois de les novel·les més corrents.

Gràcies a Dickens, la bona senyora podé arribar a creure que Anglaterra era plena de Matusalems masculins i femenins.

Un Romeo, sortit d'aquesta obra caritativa, arribà a tenir 220 anys, molta més edat que Zoro Aga. I encara tocava la bacalaica i pujava escales de corda.

DIPLOMACIA

Fa temps que uns de la Lliga escatien aquest punt: Qui és més catalanista? L'Abadal? En Cambó?

Mentre escatien encertà a passar l'Estelric.

—«Senyor Estelric, escolti i tregui'ns d'un dubte. Qui és més catalanista? El senyor Cambó? El senyor Abadal?»—li preguntaren els que escatien.

—«Tots dos»—respongué l'Estelric. —«L'un ho és pels anys i l'altre ho és per l'altura.»

La resposta de l'Estelric desconcertà els contrapoinants, que callaren.

Mentre s'emunyia, Estelric digué a cau d'orella del seu acompanyant: —«La diplomàcia és l'art de no quedar mai malament amb ningú.»

Ens plauria saber la diplomàcia del senyor Estelric que duia a dos que actualment li preguntessin:

—«Qui és més catalanista: El senyor Abadal? El senyor Cambó?»

En Samper

Si no fossin aquests mosquits, hauria trobat la fórmula de passar les bacanes.

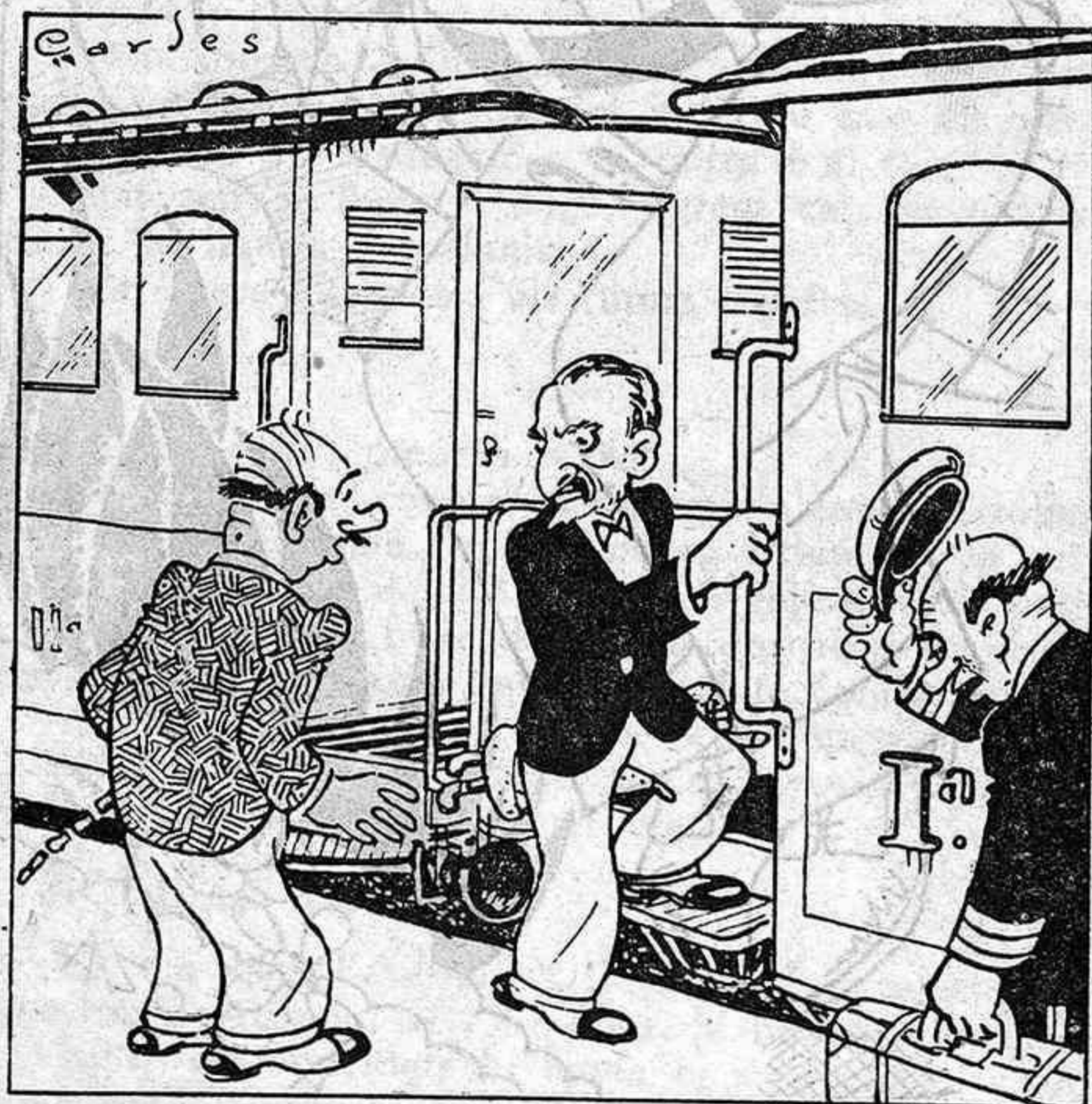
GLOSSARI

UN HOME HONRAT

Són molts els defectes i desencerts que hom carrega al Jurat, embrió del Tribunal del Poble, però per grossos i greus que siguin els seus errors, resten compensats de tant en tant, amb escreix, per unes sentències impecables en les quals batega la interpretació humaníssima de la justícia, que és la veritable justícia, en contrast amb la interpretació rígida, diríem mecànica, de la Llei, que li donen els jutges professionals. Es clar que de vegades aquesta pseudo-rigidesa i inflexibilitat de la Llei és un "camelo", però la bona fe dels jutges d'ofici, com la valentia dels militars, s'ha de donar per suposada.

Fa trenta anys i escaig que el Jurat deslliurava al matador del caciquet i estiracordetes Garcia Victory. La setmana passada donava la llibertat a Guillem Levesey, autor de la mort del director d'un Banc. Direm de passada, que encara que tots els Tribunals haguessin condemnat a Levesey i àdhuc en el cas de que anys enrera, en la causa que se li va seguir per estafa, a instàncies del Banc i del seu director, no hagués estat absolt, como ho fou, amb tots els pronunciaments favorables, nosaltres ens hauríem honorat en estrènyer la mà d'aquest home bo, intel·ligent i digne, que es diu Guillem Levesey. El respecte a la mort ens priva de dir si hauríem fet el mateix amb certes persones desaparegudes, però qual esperit és latent en l'espèi i ben nodrit sector del que se'n diu la "gent de bé".

El drama punyent que ha ocasionat dues víctimes —un home honest obligat a convertir-se en assassí i un director de Banc, com molts, que no té escrúpols perquè no es troben en la llista de cotitzacions de Borsa—és només que un guspira que s'ha escapat d'a-

Vacacions

—I vostè Francisquet, perquè no ve a Barcelona?
—Jo, a Falset, a Falset.

—Vinc de casa el metje i ma dit que prenguéss una empolla de Carabaña perquè ma trobat la llengua bruta.

—Renoí si t'arriba a veure els peus.

questes altius i suntuosos palaus que exteriorment imposen respecte i admiració, però que esguardats de dins estant, hom podria aplicar-los la cita evangèlica dels sepulcres emblanquinats. Es clar que els fabets i els babaus s'encanten davant d'aquell be de Déu de marbres, de bronzes, estàtues i columnes, i resten comoguts en oir el dring de la moneda, que raja sens defallir, com si brollés del corn de l'Abundància. I de vegades el més calent és a l'aiguera.

Molt sovint hem vist un d'aquells melodrames esgarrifosos, de sang i fetge, o havem llegit alguna novel·la trasbalsadora, d'aquelles que es repartien per entregues carregada de misteris i episodis sensacionals, en els quals surten banquers, i hem somrigut... La realitat és, en mantes ocasions, molt més catatròfica i teatral que les elucubracions efectistes de novel·lers i guinyolaires.

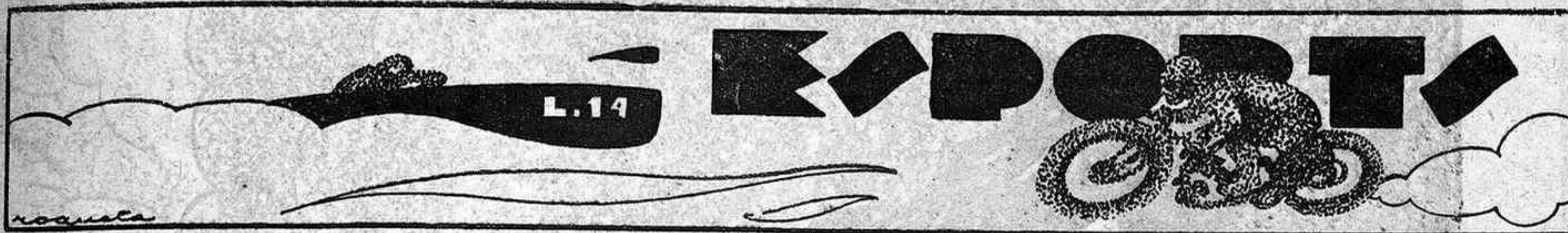
"Tingues crèdit i posa't a jeure", és un aforisme arreglat al gust i a l'ús de molta gent. També és digna d'esment aquesta definició: "Banquer és el qui juga amb els diners dels altres, car per delicadesa s'absté d'arriscar-ne de propis."

Sels Mercuri i un dels companys en creu de Jesús (no el bon Dimes, l'altre), saben el que es cou i el que es refreda en aquests pretenciosos temples del diner. Es clar que parlo en termes generals i sense al·ludir a ningú. Per molt honrat i treballador que siguis, si no tens diners cap Banc te'n deixarà i si te'n deixa, tremola, car quan més els necessitaràs et demanaran que els tornis. Es el que deia aquell: "Els Bancs són uns establiments encarregats de deixar paraigües quan fa sol i que els retira tan bon punt es posa núvol."

Heus ací, com sense voler-ho, d'una cosa ens havem anat a una altra. Què hi farem! La vida és així i això.

PANICAL.

Cronòmetre

CAL SALVAR AL «BARCELONA»

A can Barcelona hi ha crissi de solemnitat. Les pessetes que s'han llençat en els darrers anys, no poden comptar-se. L'afany de guanyar un campionat perquè Joan Coma quedés mitjanament bé davant l'assemblea a la que va prometre que amb l'adquisició d'en Santos, en Padron i en Ventoldrà guanyarien al menys dos campionats, no ha produït més que la desfeta esportiva.

En Martí i en Cifuentes, dos excelents mitjos, varen quedar lliures perquè la directiva signés contracte amb en Santos, en Salas i darrerament en Lecuona, oblidant-se de l'Espuny i l'Arnau. I la directiva ha tingut la fi que li pertocava. Els socis han posat la confiança en Josep Sunyol i, publicament, li han encomanat la tasca de formar nou Concell.

Entenen els directius del darrer exercici quin significat té aquest vot de confiança? Es un vot de censura per ells; per la seva tasca disortada. Es treure'ls per dolents i per fracassats. Han treballat amb bona fe, en el bon desitg de fer quelcom remarcable, però com que on no n'hi ha no en pot rajar, el resultat ha estat nul.

El doctor Perpinyà, el més maquiavèlic dels directius, haurà vist que no li han servit de res els seus maquiavelismes que varen produir l'incident còmic de la retirada dels clubs Barcelona, Espanyol, Saba-

dell i Júpiter a una assemblea memorable, que feu créure en una possible divisió de la primera categoria catalana. Com a bon oculista hauria pogut emprar els seus coneixements, en proveir d'ulleres a tots els companys de Concell per que veiessin a temps que s'exposaven a qu'els socis els treguessin del lloc abans de finir l'exercici, talment com els han tret ara.

A la casa blaugrana li cal una sàvia direcció i una orientació barcelonista de sentit patriòtic. Cal que no s'oblidin els directius que asumeixin la responsabilitat de salvar el club, que amb ell pot salvar-se el prestigi del nostre futbol, encara que, de dia en dia, amb les incrustacions d'extrangeria vagi perdent poc-a-poc aquella esència tant nostra. Cal que els directius nous hi vagin a canviar fins el tipus del directiu antic i a desfer tot allò que's una argolla que extrangula lentament l'economia de l'entitat. Contractes com aquell que encara es manté en peu amb la Clínica Puig Sureda, per la curació de jugadors i que havent-hi una Mutual Esportiva no es desfan perquè amb el contracte i va inclosa la curació gratuïta dels directius i llurs famílies, no s'han de mantenir ni menys encara produir-ne d'altres.

Que tothom es posi la mà al pit, a dins del Barcelona, i potser encara hi haurà medi d'aparracar-li el jec, cada dia més tronat i més ple d'estrips i llànties que passen de taca d'oli.

AQUELL.

Altaveu indiscret

L'hongarès Berkessy és ja del Barcelona. Hom espera que arribin les baixes de les Federacions hongaresa i francesa per fer-lo jugar. Berkessy arribarà a Barcelona a mitjans d'agost per començar els entrenaments.

Si després fa llufa ja parlarem de les mils pessetes que ha costat la seva adquisició. Un Club hongarès (Ferençvaros) ha rebut vint mil pessetes per la baixa i Berkessy n'ha cobrat també un bon grapat per la signatura.

* * *

Facin el que facin, d'ara en davant els nostres corredors ciclistes que segueixen la volta a França, ja estem satisfets pel que porten fet fins ara. Desgrange, l'organitzador de la cursa, haurà vist com també els espanyols han d'ésser tinguts en compte per les competicions ciclistes d'importància.

Canyardo amb el seu vuitè lloc a la classificació, encara que després descendeixi, n'és una prova ben eloqüent.

* * *

Isidor Gaztanyaga, el basc poderós, és l'espantabèsties dels rings alemanys. La dinamita dels seus punys és tan espaventable, que no volen saber res d'ell les primeres figures de la boxa.

Li passarà el mateix a Gaztanyaga que a Uzcudun? El faran passar amb raons fins que es faci vell i es carregui de greix, per donar-li llavors l'ocasió de combatre i de rebre?

* * *

Rienzi, redactor esportiu d'«Informaciones», un dels paperots que profanen l'exercici del periodisme a la Villa del Oso, és un pobre senyor amb una dosi d'estupidesa tan gran, que estem pensant que algun dia el veurem ministre, al pas que ara van les coses.

Marejat, potser, a la sortida d'un àpat amb bon tiberi i bona beguda, se li va ocórrer escriure un article tractant als Clubs antiponencistes de separatistes i entonant una mena

de «Marcha de Càdiz» en homenatge a l'Espanyol, dient-li que ha estat sempre el defensor de l'honor d'Espanya a Catalunya i que el que ha de fer és no jugar amb els antiponencistes, perquè sense l'Espanyol, segons en Rienzi, es fumeran de gana i no faran taquilla.

La ignorància dels patrioters centralistes en tractar les coses de Catalunya, és manifesta una vegada més en el judici crític d'aquesta mena de cent peus mal acabat que és Rienzi.

Si s'ha cregut fer un favor a l'Espanyol enlairant la seva gesta espanyolista d'altres temps i creient-lo digne de tenir per president en Royo Vilanova, li ha fet un pobre favor, estant com estan avui les coses a Catalunya. Si creu d'altra banda que no jugant l'Espanyol, la competició dels antiponencistes, es moriran de gana els Clubs que hi concorrin, li haurem de dir que l'Espanyol quan no juga una competició futbolística ha de tancar el camp per manca de públic, i que ja veurà com a última hora acabarà jugant la Lliga catalana. A Can Ràbia saben comptar molt bé i no volen suïcidar-se encara. Precisament no saben com fer-ho per esmenar la falla estúpida d'haver votat amb la ponència de Madrid.

* * *

Primo Carnera, el ganàpia italià que arribà a campió del Món, és una pepa d'extraordinàries proporcions però no un boxador ni un campió com a cop d'ull semblava. Allò que diem els catalans: «quan més alt més animal», és el que passava amb Primo Carnera.

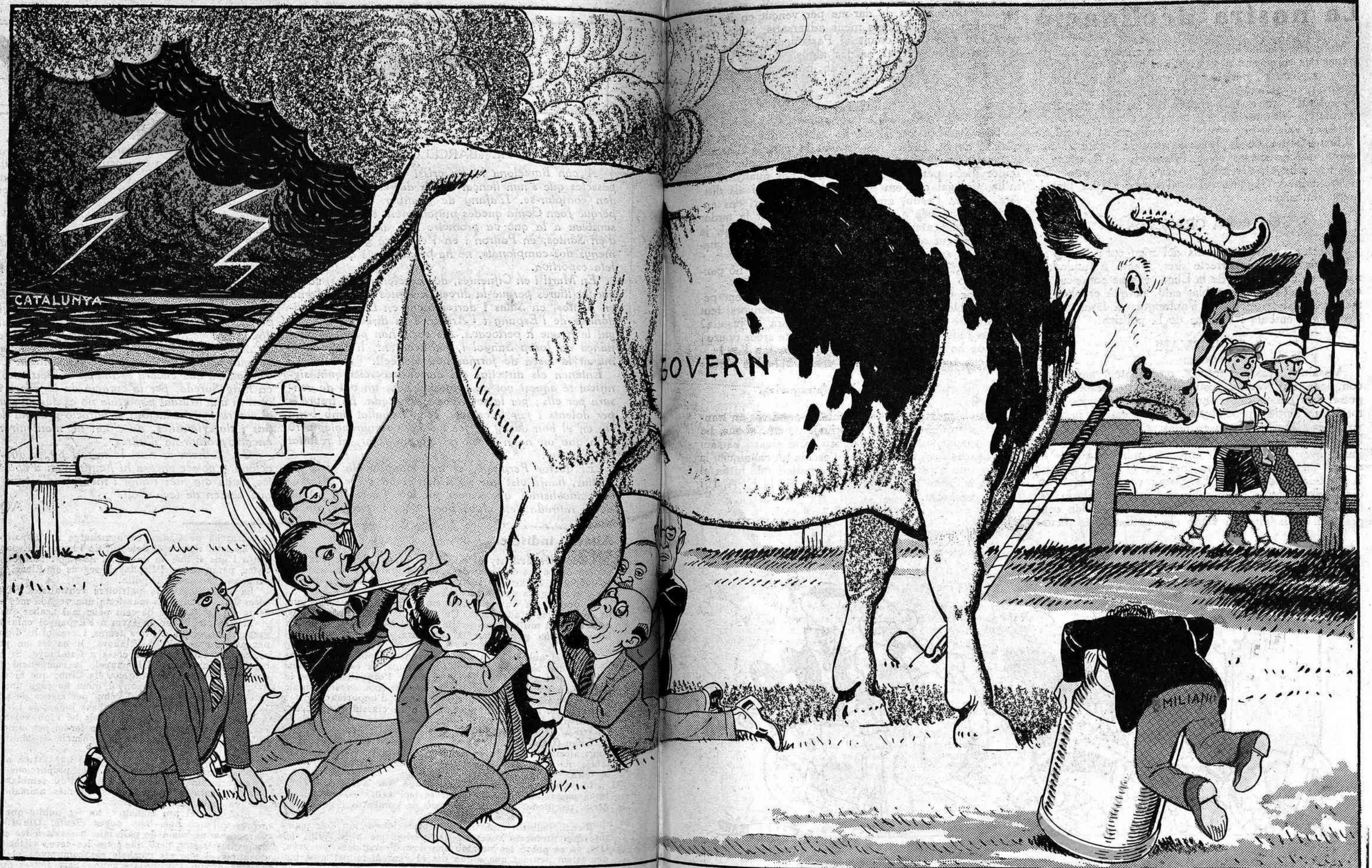
Lleó Sèe, el seu manager, ha fet públic que encara era menys del que hom hagi pogut creure. Diu Lleó Sèe que Carnera és un ninot de palla que a servit a les empreses per guanyar pessetes, però que totes les seves victòries són trucs d'empresa i que els combats els compraven els empresaris.

Què hi diu Paulino Uzcudun? Serà potser que també el basc ha estat un senyor que cercava guanyar-se la videta prenent el pèl a la gent de bona fe?

Tot podria ésser.

PERTANY A LA BIBLIOTECA DE L'ATENY

El govern Lerrouxiste.—Nosaltres, per més que quin, no abandonem el puesto, sacrifican-nos per la pàtria.

La nostra declinació

Molts són els lectors que ens han encoratjat i àdhuc pregat que tornéssim a reproduir el nostre article de la setmana passada, perquè van haver de llegir-lo a corre-cuita i no se'n van poder fer ben bé càrrec. Nosaltres, però, com que la modèstia ens aclapara, hem declinat la insinuació i em optat (qui ens en priva?; cal ésser valent) per reproduir incòlume el sermó de l'il·lustre autor de la famosa novel·la político-sentimental «Ocho meses en el Ministerio de Fomento», que fou adreçat, divendres passat, a la flor-i-nata de la promainada lliguera, el qual sermó copiat literalment, diu així:

PEÇA ORATORIA

«Dilectes i novells tribuns del meu cor:

En ús del meu perfecte dret, i com a fundador, mantenedor i manefla de la Lliga, vos he convocat en aquest espaiós i ben moblat saló, perquè escolteu el meu verb càlid i eloqüent, i aprengueu a ésser tortuosos en els embats i vaivens de la política.

EL DESVARI

Vosaltres, tendres polítics, que dilateu, amb gran complaença meva, les vostres orelles per escoltar-me, potser vos creïeu que quan els nostres tripijocs electorals no sortien prou llatins, ja tot estava perdut; vosaltres flàccids infants en política, que resteu bocadats davant la meva facilitat de paraula, potser vos imaginàveu que un partit amb una minorieta com la nostra, no podíem fer altra cosa que el ridícul davant la majoria absoluta de l'Esquerra; vosaltres, que un dia o altre haveu d'ésser els vovaços mamallons de la cosa pública, que en aquests instants queden presos i embadalits en veure els inexhausibles recur-

sos que tinc, abans de dar-me per vençut en les picabaralles polítiques dels meus adversaris, potser vos pensàveu que abandonant el Parlament Català, ens hauríem deixat ofegar en les aigües tèrboles de la llei de Contractes de Conreu; ah, no em feu riure que el tall se m'obre!

TULES

Sapigueu-ho, per si nó ho sabíeu, que si, en la qüestió de St. Isidre, hem deixat la partida d'escacs a taules, ha estat degut a les meves maquinacions, millor diré: perquè no m'ha convingut guanyar, no m'ha afalagat que em deixessin amb el rei als dits. Ara, durant l'estiu, amb el senyor Samper, ens entretindrem només a moure les peces, i per la tardor vinent començarem una altra partida en la qual, ja està convingut que guanyaré jo. I sabeu com la guanyaré?

—Diverses veus.—No ha sabem, però ens ho pensem: amb la casaca!

Senyor Cambó, reprement la seva convincent peroració.—Doncs ho haveu endevinat, sí, senyors, fent de Ministre del Treball. Compreneu ara la jugada?

—Un Judas, amb veu sinistra.—Que te crees tu ezo!

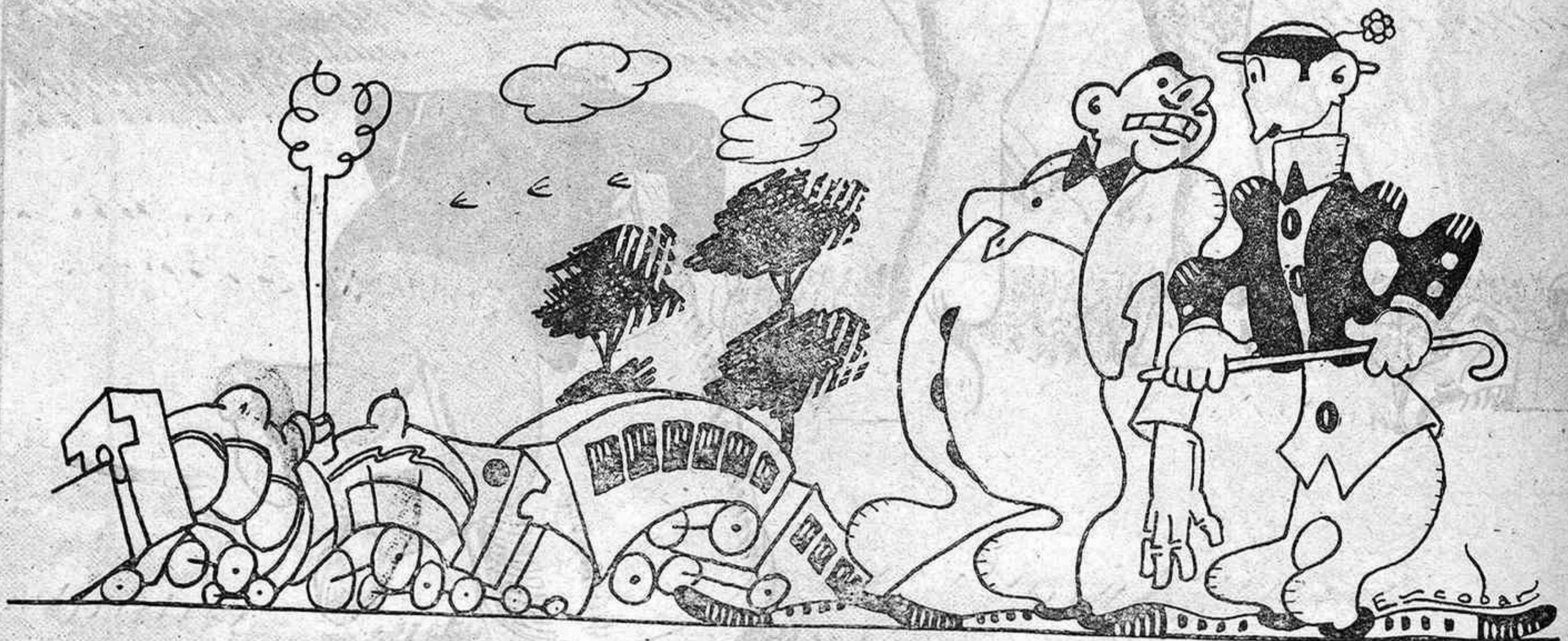
—Vos ho podíeu pensar mai que fos tan llest?

—Veus contradictòries: Els uns: «Sí!» Els altres: «No!»

Per fi, em sembla que l'agafarem viva. He dit.»

Ara—afegeix el senyor Cambó,—aneu-vos-en tranquils i ordenadament cap a estiuejar, però, abans, he de recomanar-vos que no mogueu gaire xivarri baixant amb l'ascensor, i si ho feu per l'escala no cavalqueu la barana com acostumeu, perquè el policia que hi ha al peu de la porta no vos prengui pels de la F. A. I. i faci un disbarat.

CANDOROS.

—Tenen gràcia els trens, oi?

—Home, molta gràcia no, però choquen.

no d'una manera que no sigui per la pau

Notes

Dia del Cinema. Amb acabament al restaurant del parc. Tothom té cara satisfeta. Els banquets són uns grans productors d'optimisme.

El senyor Carner Ribalta es troba com el peix a l'aigua. El president de la Cambra en Pere de Vallescà té cara de Pasques.

Entra Ventura Gassol, més poeta que mai. S'endevina que es disposa a sopar de gust. El senyor Pi i Sunyer ha esmolat la seva correcció i la llueix com un llapis la punta nova.

Ens colzejem amb gent coneguda. Veiem cares boniques. El senyor Hidalgo parla en un grup on hi ha l'Emilia Amat i Pilar Lizarritmi.

Encaixem amb el senyor Pinilla.

De moment no es parla de cinematografia. Tothom espera sentar-se a la taula.

Com que tot arriba, arriba també el moment gastronòmic i hem de confessar que menjem bé.

La cosa s'anima. Ja surten a relluir Marlene Dietric i la Mac West. Es diu que aquesta darrera, després de les propostions per filmar, fetes a Alfons XIII, n'ha fet unes al senyor Cambó. Cas de que el gran personatge accepti, el veiem protagonista de la segona versió del film «David Golden», tret de la coneguda novel·la d'Irene Nemirovsky.

Menja que menjaràs. El senyor Furnó es diverteix molt. Xampany, i s'endevina que vénen els discursos. Parlament del senyor Pinilla, en nom del senyor Bosc que està enrollat... Bé! Molt bé! Qui no aplaudeix?

Parlament de Ventura Gassol, brillant traca poètica... Bé! Molt bé! Més aplaudiments.

Després, ball. Els balls de jazz han suprimit aquell clàssic «alsa, Manela», però en tenen alguna cosa.

El president de la Cambra ha comprat la «toia» i la balla amb la filla del president accidental de l'Associació d'Empresaris, la senyoreta Montserrat Hidalgo.

Tira peixet, senyor Pere de Vallescà. La senyoreta Hidalgo és molt bonica!

Sorteig de monedes d'or. Com que gairebé sabem tanta mitologia com Ferran i Majoral, recordem allò de les Danaïdes.

Foxs. (No la casa productora). Tangos, Camel-trots.

Les tres de la matinada caigudes d'un campanar de Barcelona em fan aclucar els ulls... Sortim de la festa xano xano i amb recansa.

* * *

Hem parlat d'un senyor Benages, de bona veu cantaire, i d'un senyor Benages, «home invisible».

Aquests caïres superficials no diuen pas l'autèntica personalitat del senyor Benages.

El senyor Benages és un actiu home de negocis, que treballa molt i que sap molt el que té entre mans.

Si canta, algunes vegades, és per posar lirisme a la feina; si es fa invisible, és perquè els sis o set afers de cinema que mou el porten seguidament d'un lloc a l'altre lloc.

Les tres modalitats del senyor Benages: cant, invisibilitat i febre d'afers, el fan simpàtic.

* * *

Arnold Fonk té un sobrenom: li diuen l'home blanc. Totes les grans pel·lícules de veu que han passat per la pantalla les ha fetes ell. Recordem «La muntanya sagrada», «S. O. S. Iceberg» i «Per la llibertat».

Ha estat presentada una pel·lícula de Arnold Fuenk que s'exhibirà la temporada vinent. Es tracta també d'una pel·lícula de veu: «Or a la muntanya». La pel·lícula de l'home blanc és esplèndida i acredita, com cap altra, la seva personalitat.

* * *

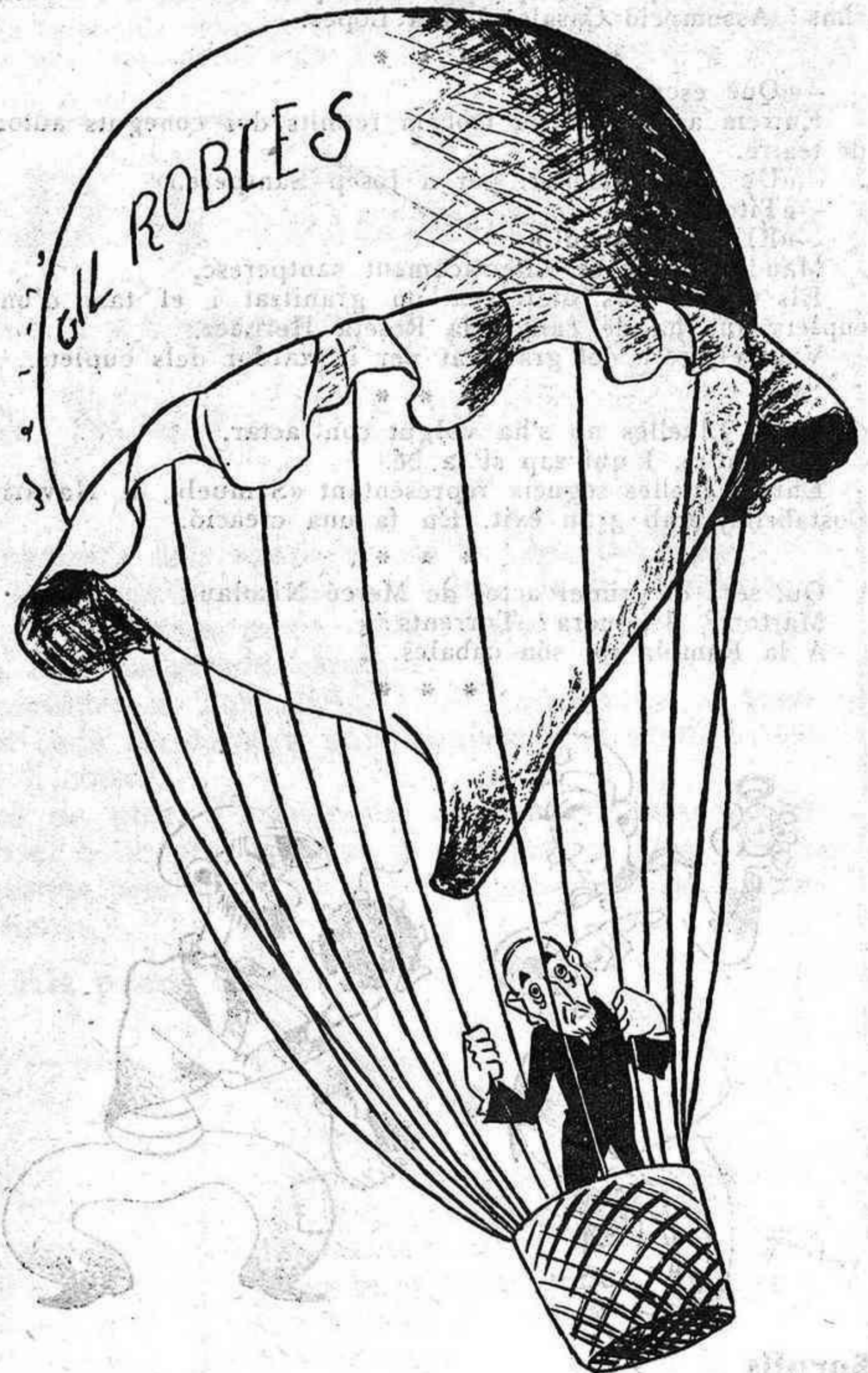
Calor feixuga. Calor enganxosa.

La calor excanya els espectacles.

Per què no s'ha trobat a Barcelona una empresa per fer cine a l'aire lliure?

Arreu del món, i en el temps d'estiu, es fa cinema als parcs.

L'avinguda Central del parc de Montjuïc, no seria bon lloc per a instal·lar-hi un cinema popular estiuenc?

En Francisquet

En Pickar, al meu costat, és un gra de sorra.

TELÓ ENLAIRE

Notes curtes

Estrena de «Pasi6n i Muerte de...» Una mostra del que és el teatre d'observaci6. El senyor Calzada coneix, segurament, els tipus que pinta; els ha observat anotant les seves anades i vingudes. Però d'aquesta observaci6 n'ha resultat una obra de superfícies: pinxos i menques de vestit; res de fondària. L'obra no val la pena! L'Amichatis feia el gènere molt millor. El gènere Calzada és un equivalent—al revés—del gènere: «duquesas» i «marquesas» del ridícul Honori Maura.

* * *

Uns.—La companyia de Romea serà millor que la de la Nicolau.

Altres.—La companyia de la Nicolau serà millor que la de Romea.

No prenem part en causa. Esperem.

* * *

La Fremont va al Poliorama. Visca!

* * *

Direcci6 de Romea: Carles Capdevila. Confessem que aquesta direcci6 estarà molt pel damunt de la passada direcci6 d'en Pius Davi.

* * *

I en Clapera?

Ens asseguruen que Clapera tornarà fer teatre popular.

Recordem que acompanyen a Clapera elements valu6sissims: Assumpci6 Casals. Visita L6pez.

* * *

—«Què escribiu?»

Entrem a un cafè on trobem reunits dos coneguts autors de teatre.

—«Un vodevil sonor, per a Josep Santpere.»

—«Títol?»

—«El gran Karduf.»

Mau! El títol és autènticament santperesc.

Els autors ens ofereixen un granitzat i el tast d'uns cuplets que ha de cantar la Roseta Herràez.

Vagi el fresc del granitzat per la xardor dels cuplets.

* * *

Enric Lluelles no s'ha volgut contractar.

Ho sentim. I qui sap si fa bé.

Enric Lluelles segueix representant «Samuel», de Navarro Costabella, amb gran èxit. En fa una creaci6.

* * *

Qui serà el primer actor de Mercè Nicolau?

Martori? Bruguera? Torrents?

A la Rambla tot són càbales.

* * *

Sorolls

—El guàrdia: Cuidado, que després de les 12 no es poden fer sorolls.

Teatre València.

«Rotolins de casa rica». Un èxit popular. L'obra té intenci6 i bons acudits.

Pepe Alba ho fa molt bé. La resta de la companyia treballa completament ajustada.

«Nostre Teatre» de València ha triomfat a Barcelona.

* * *

Es diu que Romea pensa inaugurar-se amb una obra d'en Joan Mínguez.

Ens plauria. Joan Mínguez és un autor. Té força i sap escriure.

ESQUELLOTS

El senyor Urrecha és un senyor que, dominicalment, es dedica a fer des de les pàgines d'*El Diluvio*—dignes de respecte i d'elogi per la seva labor republicana—una cosa que ell deu creure broma.

El passat duimenge, parlant de la juega sodomítica de l'Alemanya d'Hitler, deia: «Ordena el «Furer»—y pongan ustedes la hacha donde más les guste, aunque de cualquier modo sobra...»

Es una broma d'home poc intel·ligent, d'ignorant. I, naturalment, no té gràcia.

Encara que el pobre senyor Urrecha cregui el contrari.

* * *

A Madrid, a pesar que els senyors Sampere i Salazar Alonso diuen que són tan republicans, ha estat prohibit un míting antifeixista... mentre els feixistes troben tota mena de toleràncies, fins les més incomprensibles.

A Barcelona, en canvi, a una manifestaci6 antifeixista hi han acudit tres-centes mil persones. I les muntanyes de Catalunya s'han coronat de foc contra el feixisme. I s'ha autoritzat un míting antifeixista en el qual han col·laborat personalitats de l'Esquerra.

A Catalunya, però, hi ha un sentiment autènticament republicà.

* * *

Hem llegit en un diari: «Una mujer llamada Jacinta Lidos, que se dedica a recoger papeles por las calles, cuando pasaba por la Bajada de San Miguel vió un envoltorio y lo recogió, viendo que en su interior había dos cadáveres de recién nacidos...»

Nosaltres, que coneixem poc la topografia de Barcelona, preguntem: Hi ha algun convent a la casa de la Baixada de Sant Miquel?

* * *

Ens diuen que el jove Planes—Josep Maria—il·lustre redactor d'*El Be Negre*, està escrivint un drama.

Un drama? No ens faci riure, senyor Planes.

I l'està escrivint, o l'està copiant?

* * *

Sembla que *El Socialista* vol traslladar la seva redacci6; la seva administraci6 a Barcelona.

Els aires de Madrid, que d'un quant temps ençà s'han sacrificat massa, no li proven.

Troblem que farà bé: a Barcelona els aires són més purs.

* * *

Varen venir tres o quatre feixistes de Madrid, que foren detinguts.

Però ja estan en llibertat.

Fou detingut un individu feixista, un tal Robert Basas.

Però ja està en llibertat.

Doncs què es creien?

* * *

Voldriem saber fins quan ha de durar l'abasegament de càrrecs—i, per tant, de sous—d'un senyor Planell, director de l'Escola del Treball.

* * *

L'*A B C* diu que els catalans hem de cuitar a declarar-nos o «extranjeros» o «hermanos».

Home, «hermanos» de l'*A B C* mai! Encara hi han classes.

I això fóra ésser massa «mal hermano».

* * *

La Lliga ha coronat la fi de temporada de les seves activitats anticatalanistes i entrebancadores, amb la publicació d'un manifest.

Per tal de redactar-lo i fer-lo anar llatí, hom ha mobilitzat la formidable maquinària tècnico-literària d'ensucrar maduixes de què disposa la «Lliga», i no cal dir que ha sortit una cosa sense suc ni bruc, vorejant el cinisme i el ridícul, que anirà a augmentar la paperassa inútil.

El manifest de la «Lliga», però, no seria digne fill dels seus pares si no descobrís, a través d'un patriotisme de butxaca recolzat en una barra formidable, tota la farsa, les males intencions i les baixes passiones dels eternals traidors a tot i a tothom.

La «Lliga», amb tot, es fa vella i repapieja; quan vol alçar la veu fa un gall estrident que excita a la riulla; si intenta un gest esbelt, es descompon i tintineja. A la seva edat, no serveix més que per a xafardejar i posar embolics.

* * *

Al ministre senyor Rocha l'han distingit amb la gran Banda d'Àfrica. D'Àfrica, dieu? Trobem molt adequada la distinció.

I a l'«ex-joven bárbaro» senyor Guerra del Rio, quina creu o condecoració li donaran? La d'Ifni, no, perquè aquesta la reserven per a l'exèrcit d'ocupació que ens havia d'invadir per la part del Segre. Concediu-li la medalla dels Sofriments per la Pàtria. Ha sofert molt el senyor Guerra del Rio. Sobre tot quan el teníem a Barcelona, o ens tenia.

En canvi, la distinció més apropiada per al doctor Estadella és la creu de Beneficència. En efecte, mentre ha estat ministre, ha disminuït la mortalitat a Lleida i el que és més meritori, ha deixat d'escriure versos.

* * *

Un diari de Madrid fa profecies i diu que a la tardor governaran Martínez de Velasco o Melquiades Álvarez per tal de preparar la reforma de la Constitució i fer expedir el retorn de la monarquia, que aquest cop estaria personalitzada per Joan III, el membre menys tarat, físicament, de la podrida branca borbònica.

Les arcabotes de la restauració serien, com sempre, la «Lliga» i Lerroux, aquest polític infecte que durant la monarquia vivia de que la República no vingués, i que en règim republicà fa de «xupòpter» de la República bo i allargant les mans a la monarquia per a guanyar-se, si de cas, el lloc de l'oposició de S. M.

Totes aquestes coses, si passen, els catalans les llegirem al seu temps en la secció de l'estranger de la nostra premsa.

* * *

La «murga gaditana» que ens amenaça amb la invasió a sang i a foc i, el que és pitjor, amb fer-nos sentir l'impetu de la seva gana, va augmentant els seus rengles que és un gust. Aviat no restarà a Espanya un perdulari que no s'ajusti en el futur exèrcit d'ocupació.

L'esperit de «Don Clodoaldo», tramés per llei de transmigració a l'inefable «Don Jovino», mana i disposa i és l'únic capaç de treure les terenyines del «trono de San Fernando», netejar els innombrables taques de la «rojo-gualda» i pentinar de bell nou el decandit lleó que semblava més aviat un gosset acollit a la beneficència canina.

* * *

Ara ens ha sortit un altre valent que ens vol mesurar les costelles i buidar-nos el rebost. Respon al nom de Carranza; és diputat, i maies llengües fan corre que pertany a la Marina de guerra, mentre altres diuen que és només que un pescador de canya o del que sigui. Si és mariner, deu pertànyer a la tan celebrada «cavalleria de Marina» i encara dels de la part de sota, amb perdó sigui dit dels animals de quatre potes.

CASA BASTIDA

PASSEIG DE GRACIA, 18

GRAN BASAR DE SASTRERIA I CAMISERIA SISTEMA NORD - AMERICA

Entre els 30 maniquís dels aparadors de la Casa BASTIDA els més grans i més ben assortits en trajos d'home de tot Barcelona i veureu reflexada la verdadera moda amb major elegància, més bona qualitat i la més exagerada baratura.

Es necessari conèixer la Casa BASTIDA; en aquest moment és l'únic basar on cada un compra amb confiança el vestit al seu gust i al preu que li convé.

Tenim més d'un milió de ptes. d'existències que ens proposem vendre a qualsevol preu amb el fi de proporcionar al comprador grans avantatges i deixar buits els nostres prestatges per efectuar grans obres d'embelliment i nous engrandiments.

Als preus següents:

SASTRERIA		CAMISERIA	
Trajos	des de 15'— ptes.	Calçotets	des de 1'95 ptes.
Trajos llana	» 25'— »	Camises	» 4'95 »
Trajos estam	» 50'— »	Pijames	» 4'95 »
Pantalons	» 4'95 »	Colls	» 0'50 »
Pantalons paten	» 7'95 »	Mitjons	» 0'50 »
Pantalons llana	» 11'75 »	Camisetes	» cotó » 0'95
Impermeables	» 10'— »	Camisetes seda	» 1'50 »
Impermeables pluma	» 15'— »	Corbates	» 0'50 »
Trinxeres	» 10'— »	Mocadors	» 0'25 »
Checos	» 15'— »	Mocadors seda	» 0'50 »

LA REGLA

**SUSPESA,
TORNA RAPIDAMENT
I SENSE PERILL AMB**

PERLAS "FEMI"

Maravellós producte de la ciència moderna
d'acció segura, sense perjudicar la salut

De venda: Doctor Andreu, Segalà, Vicenç Ferrer i farmàcies

GANIVETERIA "ARTERO"

NOM DE GARANTIA

La casa més assortida amb màquines de tallar cabells i llurs peces de recambi.

Especialitzada en l'arranjament (buidatge) de navalles barberes i del ajustatge de màquines perruqueres.

Abans de fer vosres compres consulteu-la.

Llibreteria, 9 (prop de la Plaça la República) **BARCELONA**

Vies Urinàries

i totes les greus complicacions de l'aparell GENITO-URINARI, tals com CISTITIS, PROSTATITIS, GOTA MATINAL, o MILITAR, ORQUITIS, etc., de l'home; METRITIS, VAGINITIS i ANEXITIS, de la dona; s'obté un ràpid i segur resultat amb l'ús dels

SELLOS OSSAM

Llurs propietats antisèptiques i microbicides comuniquen a la sang i a l'orina i es noten llurs efectes a les primeres preses; calmen els dolors produïts per la micció; l'orina es manté asèptica i els gonococos són destruïts fins a obtenir amb llur ús una veritable i completa curació.

De venda: Dr. ANDREU; Segalà (Rbla. Flors, 14); Farmàcia de la Creu; Farmàcia Tarrés (Carme, 84); Pujol i Culell (Pelayo, 56); Ferrer i principals farmàcies.

Cafés del Brasil PER TOT ESPANYA

Exigiu els cafès del Brasil

Són els més fins

i aromàtics

CASES BRASIL

BRACAFÉ

PELAYO - CARIOCA

TEATRE CÒMIC

Revistes

L'ÈXIT NO MAI VIST

Las chicas del Ring

per LAURA PINILLOS i ALADY

Francesc Layret, 55

Telèfon 34541

La Fàbrica de NEVERES "GLACIAL"

Ven baratíssim directament al consumidor

Immens assortit de neveres superiors per a tots els usos des de les preus més ínfims, i de mínim gasto diari de gel. (Des de 10 cèntims)

BENET i MERCADÉ, 26

(tocant l'Estació de Gràcia i el Teatre del Bosc)

Consultori Mèdic del Dr. CASASSA

VIES URINÀRIES, SÍFILIS I PELL

Preus Econòmics

De 11 a 1, i de 5 a 7 - Festius de 11 a 1 - Tallers, 29, entl.

ESPECTACLES

TEATRE POLIORAMA

Companyia Xirgu - Borràs

Grans actuacions del Teatre
Català

Xirgu - Borràs

MONUMENTAL

Gran cursa extraordinària
de BRAUS

Amb la reparació del gran
torejador

BELMONTE

PRINCIPAL - PALACE

PALAU DE LES REVISTES

Margarita Carbajal

Las mujeres
del Zodíaco

Carles Garriga i Paco Gallego

TEATRE NOVETATS

Companyia Lluís Calvo

Sempre les obres
de més èxit

Grans funcions
pel diumenge

Gallo

Belmonte

Corrochano

Frontó Principal Palace

Extraordinaris partits amb cistella
pels asos de la pilota

FRONTO NOVETATS

Tots els dies grandiosos par-
tits, tarda i nit
ELS MILLORS PILOTARIS
Voleu passar una bona estora, aneu
al FRONTO NOVETATS

CANODRAM PARK DE CATALUNYA (GUINARDÓ) Servei Autobusos Roca

Demà dissabte LA FESTA DEL CINEMA

amb la proclamació de Mis Cinema

Curses de Llebres

Atraccions i Restorant a la Piscina

Diumenge CURSES DE LLEBRES

Guia Cinematogràfica

COLISEUM

Ignominia

Estaba escrito

Són dos Films

PARAMOUNT

Urquinaona

*La mujer
que ha creado*

Madres de
Bastidores

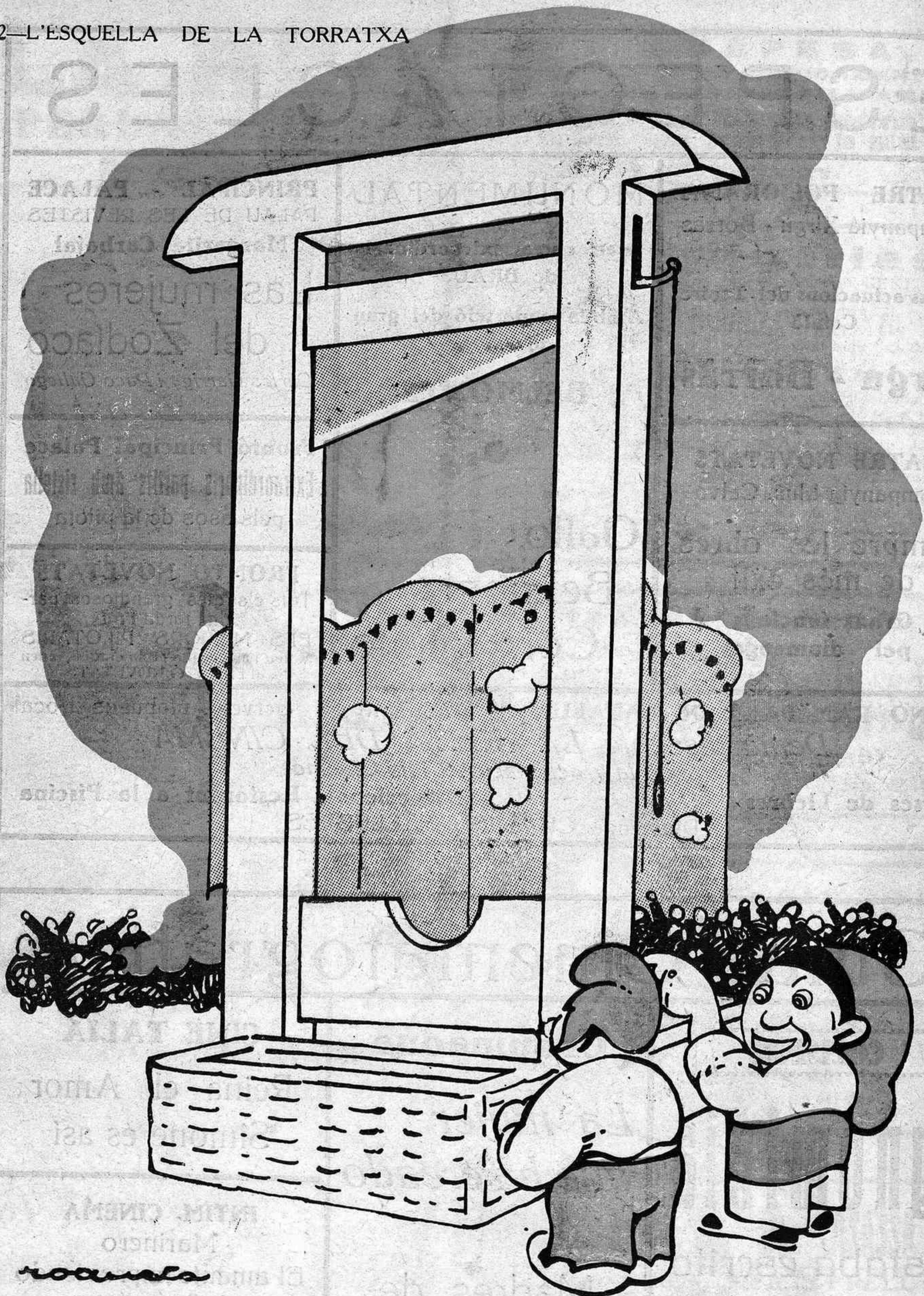
CINE TALIA

Reina el Amor
Simone es así

INTIM CINEMA

Marinero
El amante improvisado
por Buster Keaton
EL ÉXITO MUNDIAL
El Desfile del Amor

roauals

14 de Juliol

Veus, els francesos, encara tenen la república, gràcies en aquesta eïna, aquí no ens serveix no més que al Parlament.